

गृह विभागाच्या सायबर प्रकल्पासाठी प्रशासकीय
आणि वित्तीय बाबींच्या पुर्ततेसाठी गठित केलेल्या
उच्चस्तरीय शक्ती प्रदत्त समितीला बळकट
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय, क्रमांक: संकिर्ण-२०१५/प्र.क्र.६४/विशा-३ अ,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, २ रा मजला,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक :- २ जून, २०१६.

वाचा :- १) मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे कार्यालयातील टिप्पणी क्र. मुमंस/ प्रशासन कक्ष/ ३१/ जावक
क्र.१३६/२०१५, दि.०६.०६.२०१५
२) शासन निर्णय, क्रमांक: संकिर्ण-२०१५/प्र.क्र.६४/विशा-३ अ, दि.१८.०६.२०१५

प्रस्तावना :-

सायबर गुन्ह्यांचे वाढते प्रमाण व त्यांचा सामान्य जनमानसावर होणारा परिणाम यांवर प्रभावी
उपाययोजना करण्यासाठी सायबर संबंधित प्रकल्प शासन स्तरावर राबविण्याची कार्यवाही
करण्यात येत आहे. सदर प्रकल्पाच्या वित्तीय तसेच प्रशासकीय बाबींच्या अंमलबजावणीकरीता
उपरोक्त संदर्भाधीन क्र.२ मधील नमूद शासन निर्णयान्वये अपर मुख्य सचिव (गृह विभाग) यांच्या
अध्यक्षतेखाली एक उच्चस्तरीय शक्ती प्रदत्त समिती स्थापन करण्यात आली होती. सदरहू प्रकल्प
हा प्रथमतः **मुंबई शहराकरिताच** सिमित असल्याकारणाने प्रकल्पाची मुंबई जिल्ह्यात त्वरीत व
गतिमानरित्या अंमलबजावणी करण्यासाठी मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी दि.६.६.२०१५ च्या टिप्पणीन्वये
दिलेल्या निर्देशाच्या अनुषंगाने गृह विभागामार्फत उच्चस्तरीय शक्ती प्रदत्त समिती स्थापन करण्यात
आली होती. तथापि, आता गृह विभागामार्फत सायबर सुरक्षा प्रकल्प हा **संपूर्ण राज्याकरिता**
राबविण्यात येत आहे. त्यानुषंगाने गृह विभागांतर्गत राज्य शासन व पोलीस यंत्रणेमध्ये सायबर
गुन्ह्यांच्या संदर्भात अधिक परिणामकारक सुसूत्रता आणण्याकरीता व गुन्ह्यांचा शोध घेण्यामध्ये
समन्वय आणण्यासाठी तसेच सायबर सुरक्षा प्रकल्प नियोजनबद्ध पद्धतीने व विनाविलंब
राबविण्याकरिता थेट गृह विभागांतर्गत मुंबई येथे सायबर व महिला अत्याचार प्रतिबंध, हा एक
महत्वाचा कक्ष स्थापन करण्यात आला आहे. सायबर सुरक्षा प्रकल्पाची अंमलबजावणी तसेच
राज्यातील संपूर्ण सायबर सेल व इतर सायबर यंत्रणांचे समन्वय यांचेमार्फत करण्यात येत आहे.
सद्यस्थितीत राज्यातील प्रत्येक जिल्ह्यात, प्रत्येक आयुक्तालयांत व प्रत्येक क्षेत्रीय कार्यालयात
सायबर क्राईम लॅब स्थापन करण्याची अंमलबजावणी देखील विशेष पोलीस महानिरिक्षक (सायबर

व महिला अत्याचार प्रतिबंध), मुंबई यांचेमार्फत सुरु करण्यात आली आहे. मुंबई येथे नव्याने स्थापन करण्यात आलेल्या सायबर कक्षामार्फत सायबर प्रकल्पाची अंमलबजावणी करण्यात येत आहे. सबब, सदर प्रकल्पाच्या वित्तीय तसेच प्रशासकीय बाबींच्या अंमलबजावणीकरीता दि.१८.६.२०१५ रोजी स्थापन करण्यात आलेल्या उच्चस्तरीय शक्ती प्रदत्त समितीचा शासन निर्णय अधिक्रमित करून अपर मुख्य सचिव (गृह विभाग) यांच्या अध्यक्षतेखालील स्थापन करण्यात आलेल्या उच्चस्तरीय शक्ती प्रदत्त समितीला बळकट करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सायबर सुरक्षा प्रकल्प हा राज्याचा अत्यंत महत्त्वाकांक्षी प्रकल्प आहे. प्रथमतः हा प्रकल्प फक्त मुंबई शहराकरिता सिमित असल्याकारणाने त्यानुषंगाने उच्चस्तरीय शक्ती प्रदत्त समितीची रचना व कार्यकक्षा नमूद करण्यात आली होती. परंतू, सद्यस्थितीत सदरहू प्रकल्प हा संपूर्ण राज्यात राबविण्याचे प्रस्तावित असून त्यास मंत्रिमंडळाची प्रशासकीय मान्यताही प्राप्त झालेली आहे. सबब, स्थापन करण्यात आलेल्या उच्चस्तरीय समितीच्या रचनेत व कार्यक्षेत्र किंचित बदल करणे आवश्यक आहे. राज्यात सायबर गुन्द्यांच्या वाढत्या प्रमाणावर नियंत्रण आणण्यासाठी सदरहू प्रकल्पाची अत्यंत तातडीने अंमलबजावणी करणे आवश्यक आहे. सदर प्रकल्पाचे कार्यान्वयन शीघ्रतेने व्हावे, या अनुषंगाने या समितीस प्रकल्पाच्या प्रशासकीय तसेच वित्तीय बाबींचा पूर्ण अंतिम अधिकार देऊन सदरहू प्रकल्पाची संपूर्ण राज्यात त्वरीत अंमलबजावणी करण्यासाठी अपर मुख्य सचिव (गृह विभाग) यांच्या अध्यक्षतेखाली गठित केलेल्या उच्चस्तरीय शक्ती प्रदत्त समितीची पुनर्रचना खालीलप्रमाणे करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	अधिकाऱ्यांचे पदनाम	समितीवरील पद
१	अपर मुख्य सचिव (गृह)	अध्यक्ष
२	अपर मुख्य सचिव (वित्त)	सदस्य
३	अपर मुख्य सचिव (नियोजन)	सदस्य
४	विशेष पोलीस महानिरिक्षक, सायबर व महिला अत्याचार प्रतिबंध, मुंबई	सदस्य सचिव

५	पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई	कायम निमंत्रित
६	पोलीस आयुक्त, मुंबई	कायम निमंत्रित
७	आयुक्त, राज्य गुप्तवार्ता विभाग, मुंबई	कायम निमंत्रित

२. या समितीची कार्यकक्षा पुढीलप्रमाणे राहिल :-

१. सायबर सुरक्षा प्रकल्पासाठी प्रशासकीय बाबी जसे अंमलबजावणीचे अधिकार आवश्यकतेनुसार वेळोवेळी विशेष पोलीस महानिरीक्षक (सायबर व महिला अत्याचार प्रतिबंध), मुंबई यांना देणे.
२. याकरिता लागणारे अतिरिक्त मनुष्यबळ पोलीस दलांतर्गत किंवा आऊटसोर्सिंगद्वारे उपलब्ध करता येईल किंवा कसे याबाबत निर्णय घेणे.
३. सायबर प्रकल्पाशी संबंधित इतर अन्य सर्व प्रशासकीय तसेच वित्तीय बाबींवर निर्णय घेण्याचे अधिकार सदर समितीस देण्यात येत आहे.
४. उच्चस्तरीय शक्ती प्रदत्त समिती तांत्रिक बाबींचा आढावा घेणे/ सल्ला घेणे याकरिता दि.२०.५.२०१६ रोजी स्थापन करण्यात आलेल्या तांत्रिक सल्लागार समितीला आवश्यकतेनुसार सूचित करेल व तांत्रिक समितीने दिलेल्या सल्ला/ मार्गदर्शन/ सूचना स्विकारणे/ नाकारणे किंवा स्वतंत्रपणे निर्णय घेण्याचे पूर्ण अधिकार उच्चस्तरीय शक्ती प्रदत्त समितीला राहतील.
५. तांत्रिक सल्लागार समितीमध्ये तज्ञ व इतर सदस्य यांची नेमणूक करणे/ नेमणूक संपुष्टात आणणे या संबंधीचे पूर्ण अधिकार उच्चस्तरीय शक्ती प्रदत्त समितीचे अध्यक्षाना राहतील.
६. सदरहू समिती ही मा. मुख्यमंत्री महोदयांनी दिलेल्या निर्देशानुसार स्थापन करण्यात आली असून सदरहू उच्चस्तरीय समिती ही अन्य कोणत्याही समितीस जबाबदार राहणार नाही. सदरहू प्रकल्पाच्या त्वरीत व गतिमान अंमलबजावणीसाठी संपुर्ण निर्णय ह्या समिती मार्फतच घेण्यात येतील. समितीला आवश्यक वाटल्यास ही समिती मंत्रिमंडळापुढे आपला कोणताही प्रस्ताव सादर करील व मंत्रिमंडळाच्या निर्णयानुसार पुढील कार्यवाही करेल.
७. या प्रकल्पावरील खर्च शासनाच्या प्रचलित नियमानुसार विहित पद्धतीने तसेच एकूण वित्तीय मर्यादेच्या अधीन राहून करण्यात येत आहे किंवा नाही याची खात्री करून घेणे.

८. मंत्रिमंडळाने सायबर प्रकल्पाकरीता वेळोवेळी मान्य केलेल्या एकूण खर्चाच्या अधीन राहून संपूर्ण प्रकल्प राबविण्यात येईल, तसेच मंत्रिमंडळ बैठकीत मान्य झालेल्या निर्णयांवर त्वरीत कार्यवाही करणे व वेळोवेळी आढावा करणे ही बाब समितीच्या अधिकारात राहिल. तसेच प्रकल्पाच्या मुळ रचनेत तसेच वित्तीय बाबींमध्ये काही बदल झाल्यास मंत्रिमंडळासमोर प्रस्ताव सादर करेल.

विभागांतर्गत सायबर संबंधित सर्व प्रकल्पांबाबत मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी किंवा मंत्रिमंडळानी दिलेल्या आदेशांच्या अधीन राहून सदर समितीचा निर्णय अंतिम राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१६०६०२१७४८२०५५२९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(पु. हि वागदे)

सह सचिव, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. अपर मुख्य सचिव, गृह विभाग, यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय मुंबई,
२. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय मुंबई,
३. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय मुंबई,
४. मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे, प्रधान सचिव, मुख्यमंत्री कार्यालय, मंत्रालय, मुंबई
५. प्रधान सचिव, (अ. व सु.), गृह विभाग यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
६. प्रधान सचिव, (विशेष), गृह विभाग, यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
७. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
८. पोलीस आयुक्त, मुंबई,
९. आयुक्त, राज्य गुप्तवार्ता विभाग, मुंबई
१०. विशेष पोलीस महानिरीक्षक, सायबर व महिला अत्याचार प्रतिबंध, मुंबई
११. सह सचिव, विशा-३ अ, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२. निवडनस्ती/गृह विभाग (विशा-३ अ).